

Sākas pieteikšanās VIII pasaules diktātam latviešu valodā

Valsts valodas dienā, sestdien, 15. oktobrī, plkst. 12.20 vienlaikus Latvijā un visā pasaulē astoto gadu pēc kārtas norisināsies pasaules diktāts latviešu valodā. Tekstu īpaši šim nolūkam ir radījis latviešu rakstnieks un žurnālists Osvalds Zebris, Rīgā Gaismas pili to diktēs aktieris un režisors Gerds Lapoška. Lai rakstītu diktātu, iepriekš ir jāreģistrējas vietnē www.raksti.org, kur varēs izvēlēties vienu no 14 klātienē rakstīšanas vietām 11 Latvijas pilsētās. Tāpat, gatavojoties diktātam, varēs saņemt saiti ar meistarklasi, kas veltīta populārākajām kļūdām latviešu valodā un diktātos.

Arī šogad diktāts tiks translēts tiešajā ēterā Latvijas Radio 1 raidījumā *Kultūras Rondo* un *Latvijas Televīzijā* – interesenti varēs pierakstīt diktātu, klausoties radio vai skatoties televīziju. Interesenti varēs rakstīt diktātu tiešsaistē ne tikvien vietnē raksti.org, bet arī Latvijas sabiedrisko mediju portālā lsm.lv.

Klātienē rakstīt gribētājiem pasākuma organizatori iesaka laikus reģistrēties vietnē www.raksti.org, jo vietu skaits ir ierobežots. Šogad dalībnieki var izvēlēties starp 11 Latvijas pilsētām – Rīgu, Ventspili, Liepāju, Valmieru, Jēkabpili, Jelgavu, Bausku, Rēzekni, Daugavpili, Lielvārdi un Cēsīm –, turklāt Rīgā būs četras klātienē rakstīšanas vietas.

Tiešsaistē Gaismas pils Ziedoņa zālē diktora lomā iejutīsies režisors un aktieris Gerds Lapoška, ārpus Rīgas – citi sabiedrībā pazīstami cilvēki. Interesenti, kuri būs rakstījuši diktātu klātienē, ar sava darba kļūdu labojumu varēs iepazīties attiecīgajās norises vietās nedēļu pēc pasākuma, savukārt tie, kuri būs uzdevumu pildījuši tiešsaistē, kļūdu labojumu nedēļu vēlāk varēs apskatīt savā profilā vietnē raksti.org.

Lai dalībnieki varētu labāk sagatavoties diktātam, ir izziņota iespēja noskatīties latviešu valodas meistarklasi par ziedojumu, kurā filoloģe Lāsma Sirmule pastāstīja par līdz šim raksturīgākajām kļūdām iepriekšējos diktātos un populārām kļūdām latviešu valodā kopumā.

Meistarklasi latviešu valodā nolemts rīkot pēc diktāta teicamnieces un filoloģes Lāsmas Sirmules ierosinājuma. Pasākums īpaši vērtīgs būs pirmreizējiem diktāta rakstītājiem, jo tajā tiks aplūkotas iepriekšējo gadu raksturīgākās kļūdas. Tāpat atsvaidzināt zināšanas latviešu valodā varētu noderēt arī pārējiem rakstītājiem, jo reizēs, kad diktātā iekļautas ikdienā retāk sastopas teikumu konstrukcijas, piemēram, tiešā runa, nereti kļūdas pieļauj arī pieredzējuši diktāta dalībnieki. Lai saņemtu saiti uz nodarbību, ziedotāji tiek aicināti nosūtīt maksājuma uzdevumu uz biedrības oficiālo e-pastu raksti@raksti.org.

Iniciatīvas mērķis ir attīstīt prasmi rakstīt latviski, audzināt cieņu pret dzimto valodu, veidot ciešāku saikni ar latviešu diasporām ārpus Latvijas, saliedēt sabiedrību, kā arī aicināt cittautiešus labāk apgūt latviešu valodu. Diktāta rakstīšana ir brīvprātīgs bezmaksas pasākums, kurš vienlaikus norisināsies visā pasaulē un kurā par brīvu drīkst piedalīties jebkurš interesents. Turklāt to var rakstīt arī anonīmi, ja persona nevēlas norādīt savu vārdu.

Ap 300 vārdu garā diktāta teksta atbilstību latviešu valodas normām ir pārbaudījusi un apstiprinājusi Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūta Mākslīgā intelekta laboratorijas pētniece Baiba Saulīte. Diktāts ar virsrakstu “Krāsaina saule virs pelēkiem

jumtiem” ir veiksmīgs metaversa, interpunkcijas un ortogrāfijas apvienojums. Pirms diktāta rakstīšanas aicinām atsvaidzināt atmiņā ne tikai informāciju par virtuālo realitāti un metaversu, bet arī pareizrakstības likumus.

Labojot diktātu, atzīmes netiks liktas, taču būs norādītas ortogrāfijas un interpunkcijas kļūdas un to skaits, lai ikviens interesents varētu novērtēt savas zināšanas. Labāko rezultātu ieguvēji tiks apbalvoti ar vērtīgām grāmatām no diktāta partneriem – *Swedbank, Latviešu valodas aģentūras, Jāņa rozes grāmatnīcas un izdevniecības Zvaigzne ABC*.

Izlabojot 2290 pārbaudei pieņemtos darbus, kļuvis zināms, ka VII pasaules diktātu latviešu valodā, kas norisinājās 2021. gada 27. novembrī Latvijā un citviet pasaulē, teicami uzrakstījuši 54 dalībnieki. No 54 teicami uzrakstītiem darbiem 12 bija bez kļūdām, bet 42 – ar vienu kļūdu. Šoreiz 52 labākie darbi tika rakstīti Latvijā, viens Dānijā un vēl viens Itālijā. Vidējais kļūdu skaits izlabotajos diktātos ir deviņas (trīs ortogrāfijas un sešas interpunkcijas).

Iniciatīvu atbalsta *Posti, Cello, ZZ Dats, Nano, Zvaigzne ABS, Latvijas Televīzija, Latvijas Radio 1, LSM.LV, LVRTC, Jāņa Rozes grāmatnīca, Swedbank, Antalis, Europrint, Latvijas Nacionālā bibliotēka, F64, Liepāja Rotary Club, Opticom*.

Papildu informācija:

Toms Sadovskis

+371 26114785

raksti@raksti.org

www.raksti.org